

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2016.

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na gminy nałożono szereg zadań mających na celu rozwój działań na rzecz rodziny poprzez wzmocnienie jej roli i funkcji oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, a także przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej. Ta wieloaspektowa praca z rodziną naturalną ma służyć ochronie odpowiedniego poziomu życia oraz ograniczyć umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r., poz.332 z późn. zm.), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji gminnego programu wspierania rodziny do dnia 31 marca każdego roku.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2017 został ustanowiony Uchwałą Nr IX/48/2015 Rady Gminy Jeżewo z dnia 29czerwca 2015 r.

Program wspierania rodziny porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku przez państwo i samorzady. Taki system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności, a w konsekwencji ograniczyć w przyszłości liczbę dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinach zastępczych. Ustawodawca nakłada na gminę zadania mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których należy m.in. opracowanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie posiada i realizuje W/w Program.

Celem głównym ww. Programu jest: Zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie oraz pomoc w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez zapewnienie rodzicom i ich dzieciom wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych. Natomiast cele szczegółowe zostały określone jako:

- stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin,,
- pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania,
- tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji
- współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,

- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny,
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie w ramach realizacji tego zadania w 2016 r. zatrudnił asystenta rodziny, który objął wsparciem łącznie 12 rodzin (w tym 49 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowią, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną.

Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy.

W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielane wsparcie, asystent pomagał i towarzyszył między innymi w:

- przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach,
- nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych czy organizacji pozarządowych,
- zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki czy poszukiwania pracy,
- zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków, szczepień dzieci

- organizowaniu wsparcia materialnego,
- rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych,
- gospodarowania czasem,
- poprawie relacji wewnątrzrodzinnych,
- podnoszeniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,
- wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- towarzyszenie w sytuacjach kryzysowych, (np. pożar domu)

Łączny koszt zatrudnienia asystenta rodziny przedstawia poniższa tabela:

Łączny koszt zatrudnienia asystenta rodziny	Kwota kosztów wynagrodzenia danego asystenta, w tym:		Wymiar czasu pracy asystenta rodziny w przeliczeniu na etat	Okres zatrudnienia asystenta rodziny w miesiącach	Liczba rodzin będących pod opieką asystenta rodziny
	Kwota dotacji	Kwota wkładu własnego			
33 955,74 zł	21 300,00 zł	12 655,74 zł	0,94	12	13

Zgodnie art. 191 ust. 9 i 10 ww. ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2016 roku w rodzinach zastępczych utworzonych po wejściu w życie powyższych przepisów przebywało łącznie 7-ro dzieci, za które gmina ponosi odpłatność.

Za 2-je z nich gmina ponosi odpłatność w wysokości 50 % wydatku ponoszonego przez Powiat Świecki, a za 5-ro 30 % wydatku powiatu. Łącznie w 2016 roku wydatkowano kwotę 10 327,94 zł.

Gmina Jezewo w roku 2016 była zobowiązana do ponoszenia odpłatności za pobyt 1 dziecka (mieszkańca gminy) umieszczonego w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Bąkowie (50% wydatku ponoszonego przez Powiat Świecki) i wyniósł on 32 093,21 zł.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezewie we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W tym zakresie współpracują także z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Gminny Ośrodek Pomocy

Spółecznej w Jeżewie prowadzi w rodzinach dysfunkcyjnych pracę socjalną oraz zapewnia pomoc materialną i rzeczową. Wydatki z przyznanych świadczeń finansowych są monitorowane przez asystentów (szczególnie z programu „500+”) z naciskiem na zabezpieczenie potrzeb dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie realizuje specjalistyczne wsparcie poprzez: pomoc prawną (OIK, punkt nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Gminy Jeżewo), jak również poprzez Poradnię Rodzinną gdzie można ubiegać się o pomoc polegającą na: poradnictwie rodzinnym i małżeńskim, konsultacjach psychologicznych, mediacjach pojednawczych, terapii dzieci i młodzieży oraz terapii uzależnień.

Działania podjęte w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 w roku 2016 pozostają zgodne z jego głównymi założeniami i zapewniły kompleksowe wsparcie dzieciom i ich rodzinom. Natomiast bezpośrednia pomoc w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej realizowana była poprzez zapewnienie wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia dedykowanego dla tych rodzin, (szczególnie w sytuacjach kryzysu).

Poprzez realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jeżewo nastąpiła poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny i innych zaangażowanych instytucji. W rodzinach zamieszkałych na terenie gminy objętych pomocą społeczną obserwuje się tendencję wzrostową umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz poprawnych relacji rodzinnych, pomiędzy poszczególnymi jej członkami. Zaobserwowano również zmianę w odczuciach rodzin objętych opieką polegającą na zmniejszeniu poczucia osamotnienia, bezsilności wobec odrzucenia społecznego, zwiększenia zaufania do instytucji pomocowych gminy oraz koncentracji tych rodzin na ich przyszłości.

Sporządziła Małgorzata Skiba
Kierownik GOPS, marzec 2017